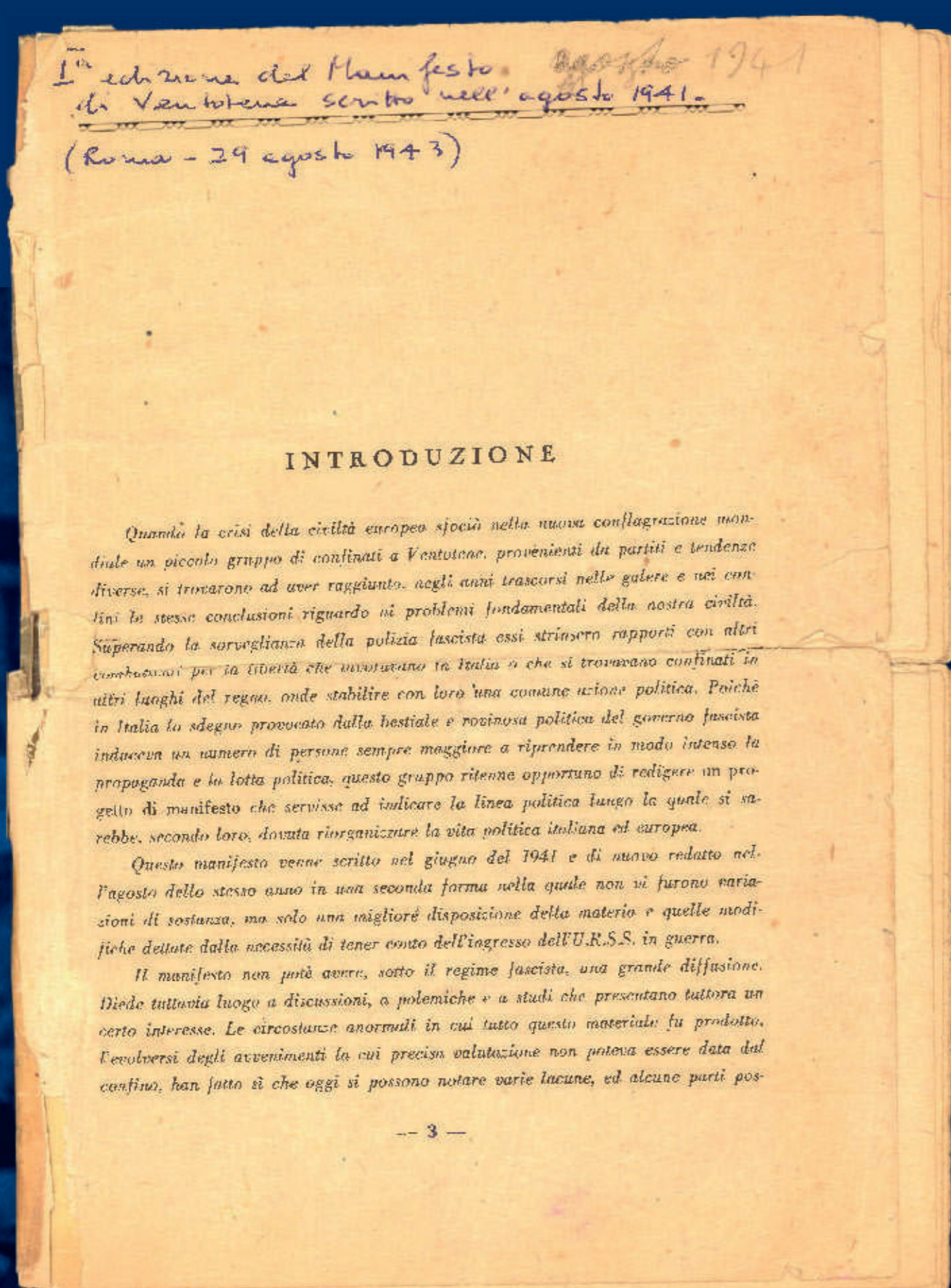

Ka Evropskoj Ekonomskoj Zajednici

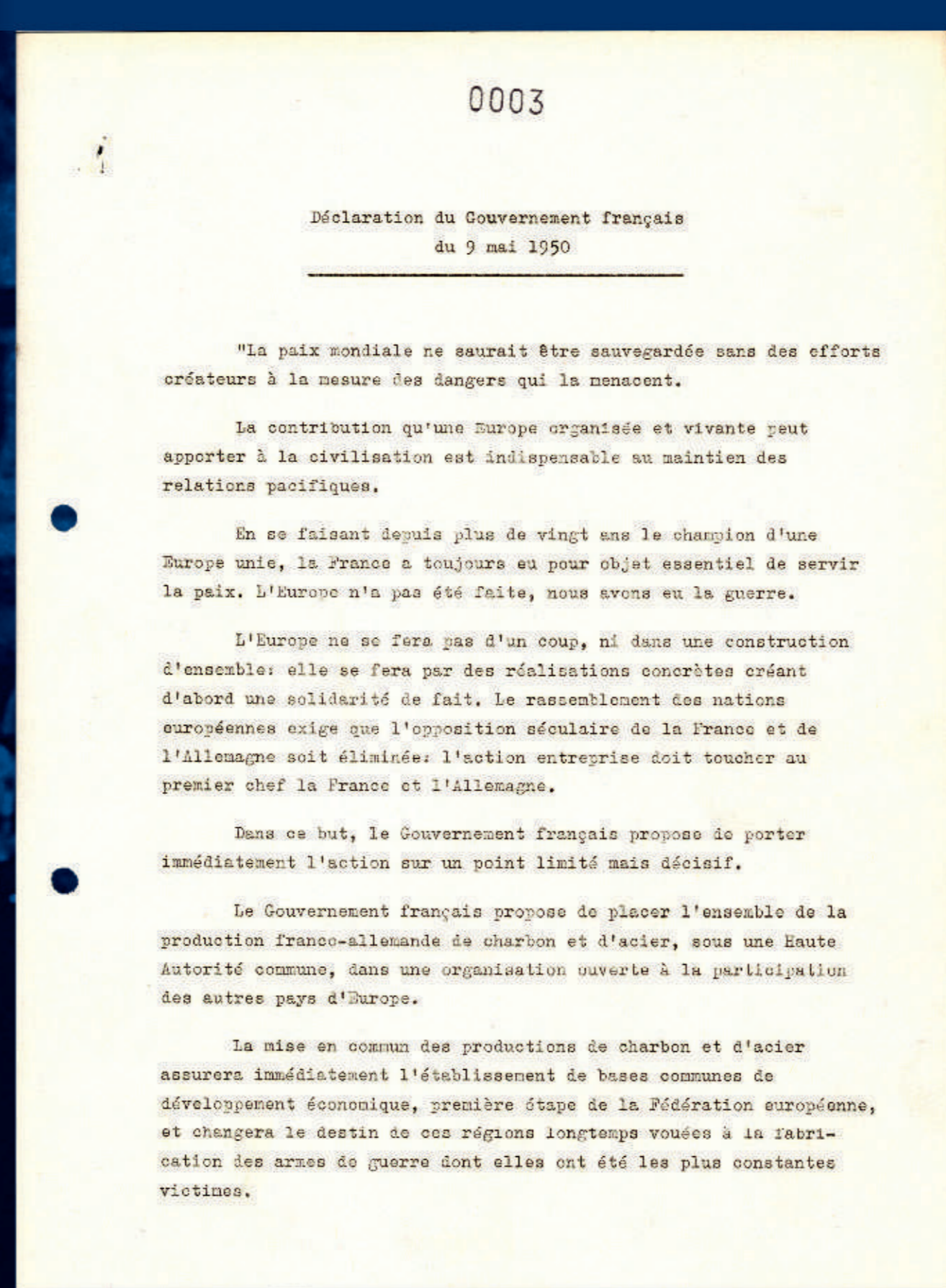
1941.
1957.

Posle Drugog svetskog rata ideja o **UJEDINJENOJ EVROPI** pretvorena je u određeniju stvarnost. Ideja **ŽANA MONEA** da ekonomska integracija posluži kao sredstvo za političko pomirenje bila je osnova za odluku Belgije, Savezne Republike Nemačke, Francuske, Holandije, Italije i Luksemburga da 1950. osnuju **EVROPSKU ZAJEDNICU ZA UGALJ I ČELIK (ECSC)**. Zamisao iza ovog projekta nije bila samo ekonomska već i politička i simbolička. Otvorila je put za francusko-nemačko pomirenje uspostavivši novi sistem odnosa između evropskih država. Intelektualci i društvene grupe takođe su želeli ujedinjenu Evropu. Naročito aktivni bili su federalistički pokreti, pristalice autentične evropske federacije, od kojih je **ALTIJERO**

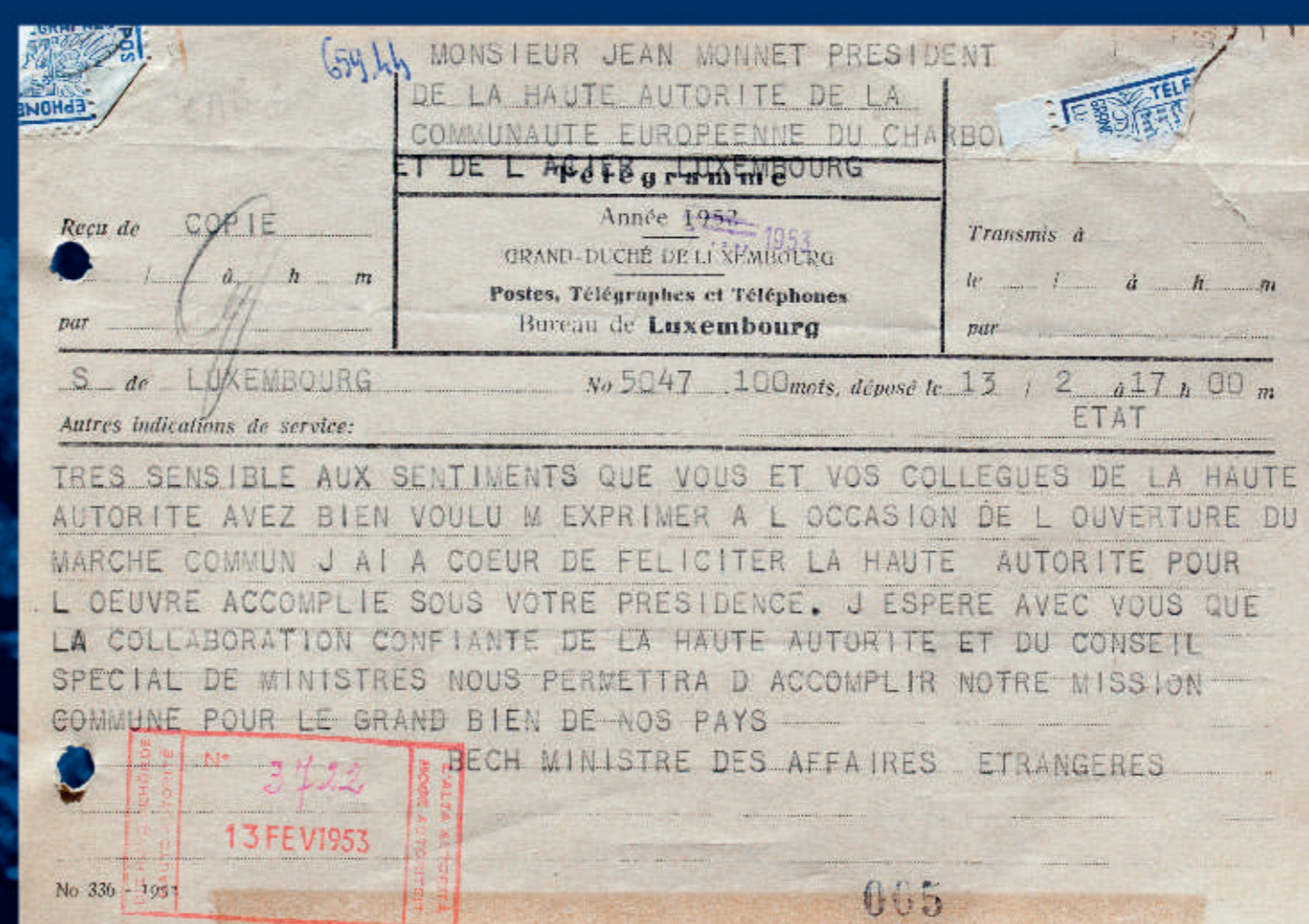
SPINELI bio jedan od glavnih inspiratora. Prvi pokušaj da se proširi evropska integracija stvaranjem **EVROPSKE ODBRAMBENE ZAJEDNICE (EDC)**, koja je obuhvatala projekat **ALČIDEA DE GASPERIJA** o **EVROPSKOJ POLITIČKOJ ZAJEDNICI**, doveo je do krize ali je otvorio i nove mogućnosti. Posle neuspeha EDC (1954), usledilo je ponovno pokretanje projekta evropske integracije. Sastanak ministara spoljih poslova zemalja članica ECSC u **MESINI** juna 1955, koji je organizovao **POL-ANRI SPAK**, inicirao je razgovore okončane potpisivanjem Rimskih ugovora 25. marta 1957. kojima su osnovane **EVROPSKA EKONOMSKA ZAJEDNICA (EEZ) i EVROPSKA ZAJEDNICA ZA ATOMSKU ENERGIJU (EVROATOM)**.

Prvo izdanje „Manifesta iz Ventorena“ za slobodnu i ujedinjenu Evropu koji su napisali Altijero Spinelli i Ernesto Rossi 1941. (Istorijski arhiv Evropske unije, Firenca – HAEU).

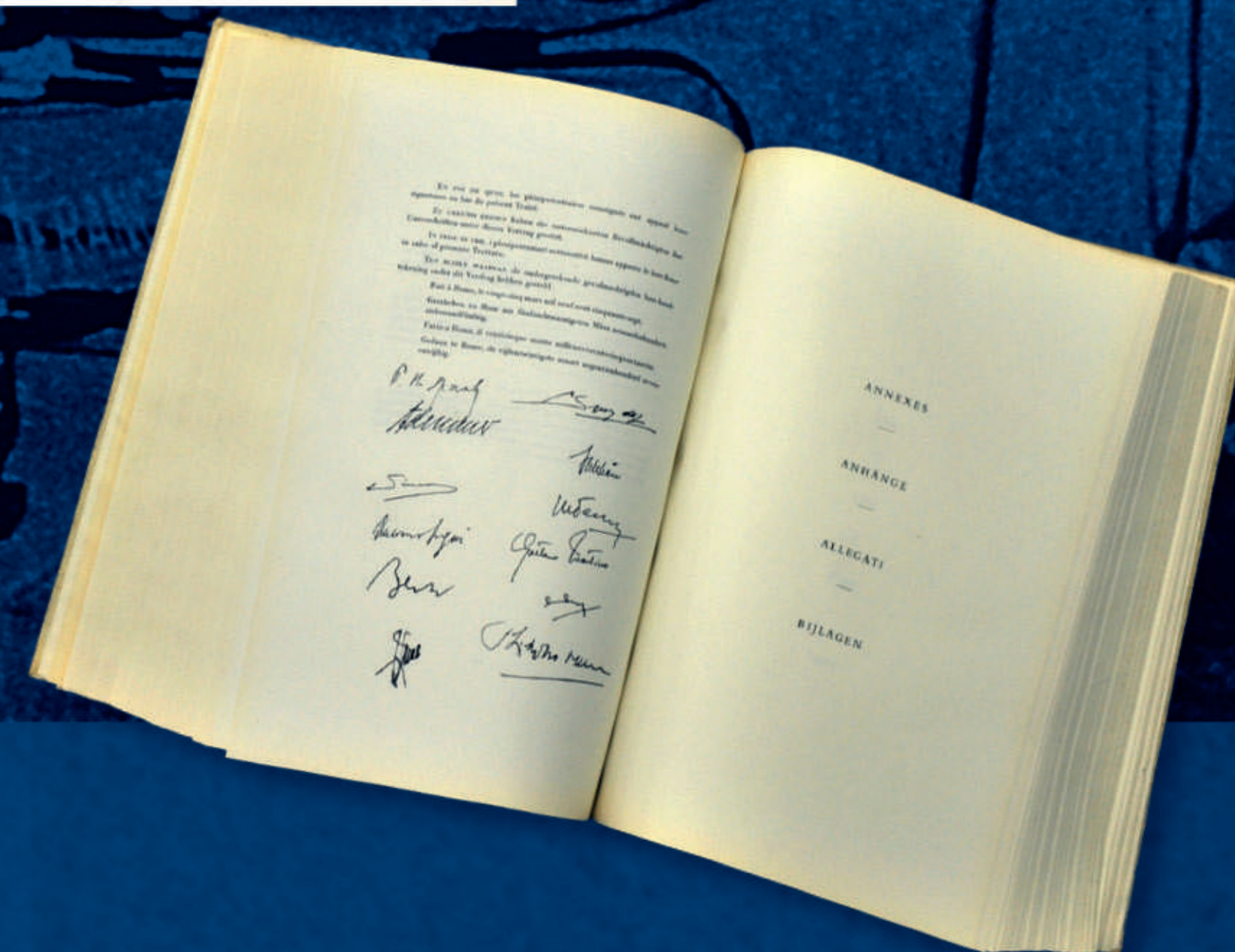
„Šumanov plan“, tekst deklaracije o stvaranju Evropske zajednice za uglj i čelik, predstavljen od strane francuskog ministra spoljnih poslova Roberta Šumana 9. maja 1950. (HAEU).

Formalno pokretanje Evropske zajednice za uglj i čelik 23. jula 1952. (HAEU)

Razglednica povodom osnivanja EEZ i EVROATOMA koju je Evropski federalistički pokret poslao ministru spoljnih poslova Italije Gaetanu Martiniju (Istorijski diplomatski arhiv, Ministarstvo spoljnih poslova, Rim – ASMAE)

Potpisi na ugovorima kojima su osnovane EEZ i EVROATOM, Rim, 25. mart 1957. (Arhiv Saveta Evropske unije, Brisel – ACEU)

OD RIMA DO
MASTRIHTA

1958.
1992.

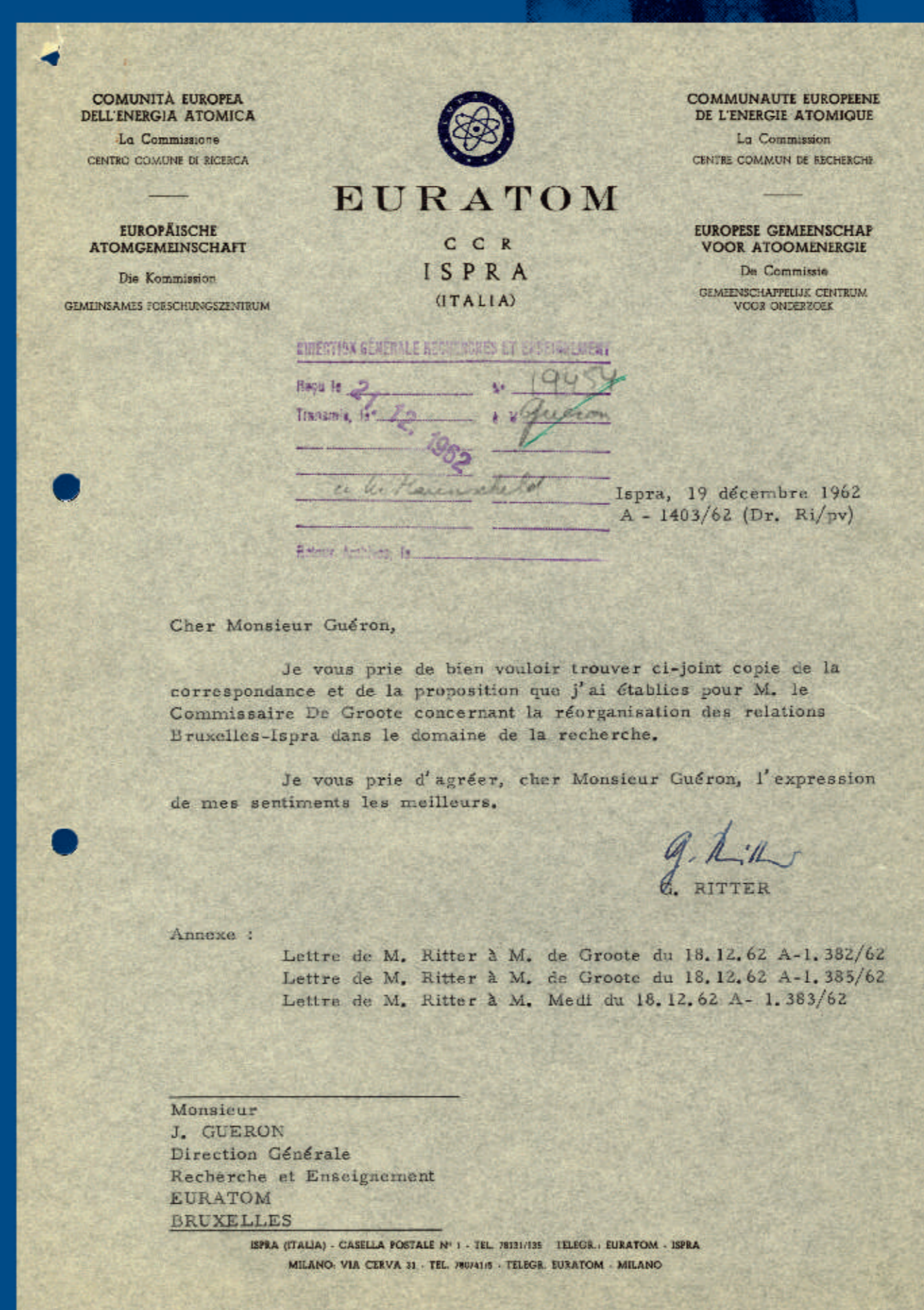
La Dernière Heure

PREMIERE REUNION A BRUXELLES de la Commission du Marché Commun

« Nos travaux serviront l'Europe et non les intérêts particuliers » déclare le président, M. W. HALLSTEIN

Zvanične aktivnosti **EEZ i EVROATOM** i njihove glavne institucije: Komisija, Savet ministara, Parlamentarna skupština i Sud pravde, počeli su da rade 1. januara 1958.

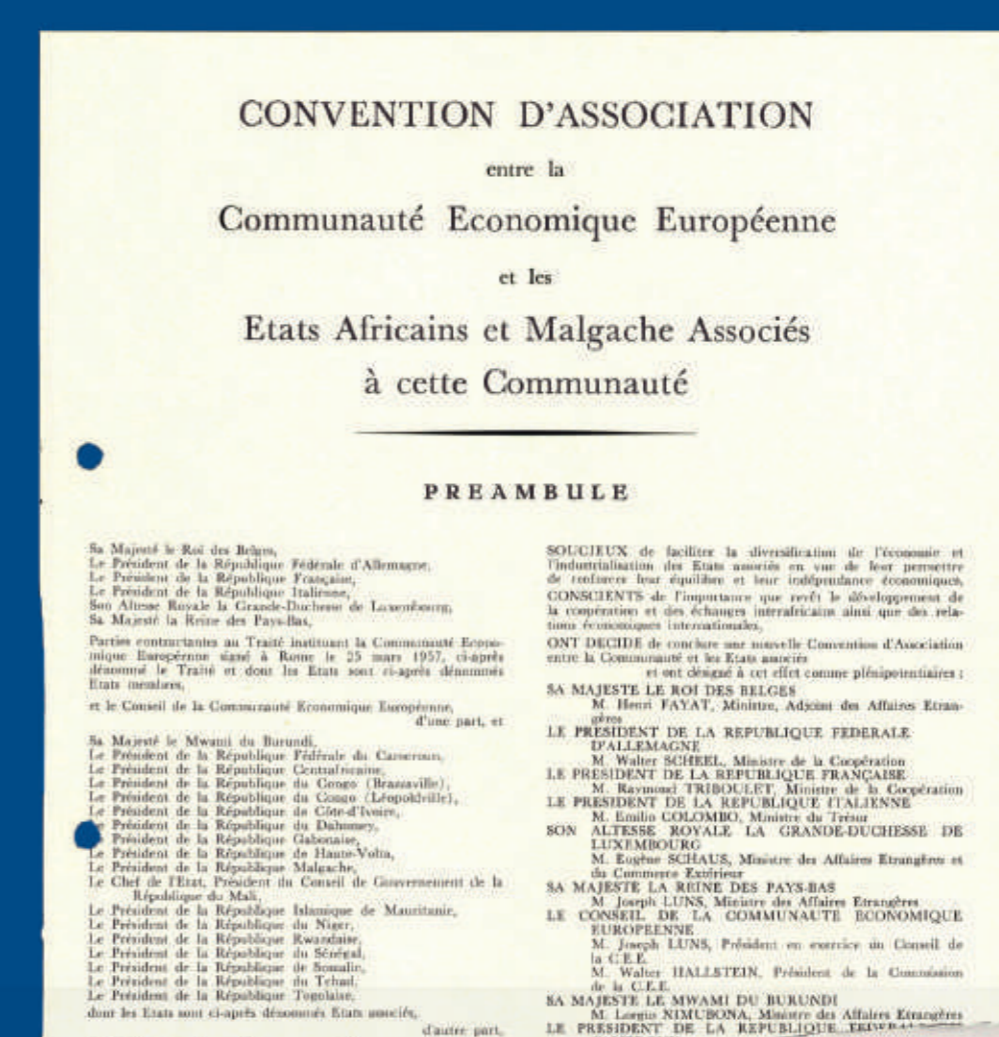
U prvoj deceniji evropskih integracija, sa pokretanjem **ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE** i formiranjem **CARINSKE UNIJE 1968**, došlo je do jačanja tržišta i institucija Zajednice. Istovremeno su, u okviru **EVROATOMA**, pokrenuti prvi projekti saradnje na polju nuklearnog istraživanja. EEZ je potvrdila svoju ulogu u oblasti međunarodne trgovine i, zahvaljujući Konvenciji iz Jaunde (1963), postavila temelje za uvođenje politike Zajednice za **RAZVOJNU SARADNJU**. Na političkom planu, francuski veto na zahtev za članstvo Britanije u EEZ i razlike između međuvladine vizije koju je zastupao Pariz i nadnacionalnog karaktera Evropske komisije obeležili su šezdesete godine prošlog veka. Ekonomski uspeh Zajednice i radikalne socijalne i političke promene krajem 1960-ih ohrabрили su lidere Šestorke da se sastanu u Hagu decembra 1969. i da otvore pitanja **PROŠIRENJA** i pokretanja novih politika u **MONETARNOJ, SOCIJALNOJ, EKOLOŠKOJ i REGIONALNOJ** oblasti. Evropski parlament je ojačao svoj demokratski legitimitet na prvim direktnim izborima 1979. Formiranje **JEDINSTVENOG TRŽIŠTA** i ponovno pokretanje koncepta **MONETARNE INTEGRACIJE** bila su glavna dostignuća EEZ tokom 1980-ih. Donošenje **JEDINSTVENOG EVROPSKOG AKTA 1986**, poslužilo je kao osnova za ujedinjenje Evrope, kako u političkom tako i u ekonomskom smislu. Time je otvoren put ka stvaranju **EVROPSKE UNIJE** u periodu posle Hladnog rata, stupanjem na snagu Ugovora iz Mاستrihta 1. novembra 1993.

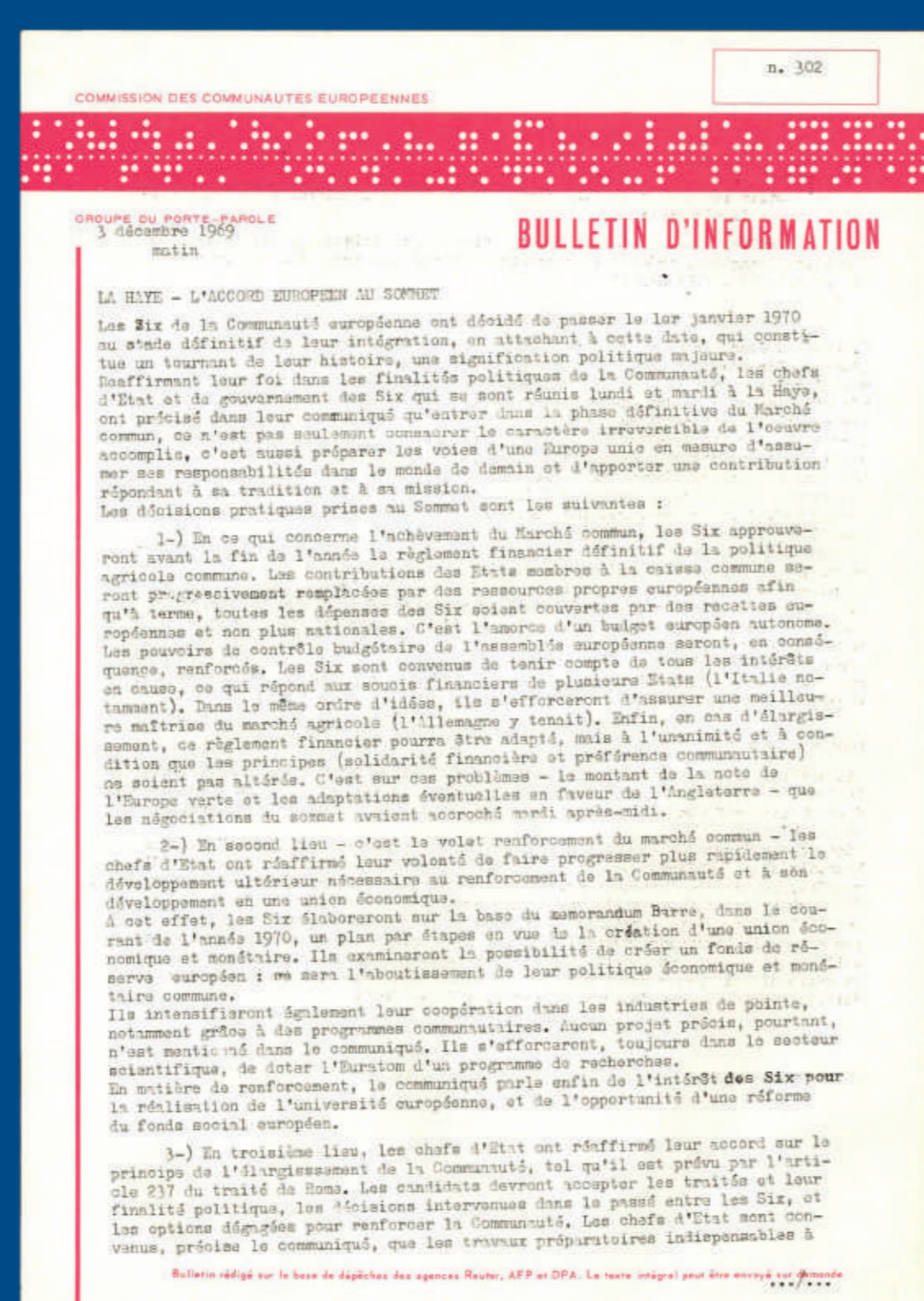
Dokument zajedničkog istraživačkog centra koji je osnovao EVROATOM, kako je predviđeno Ugovorom, u cilju podsticanja saradnje između nacionalnih naučnih istraživačkih centara, posebno u nuklearnoj sferi (HAEU)

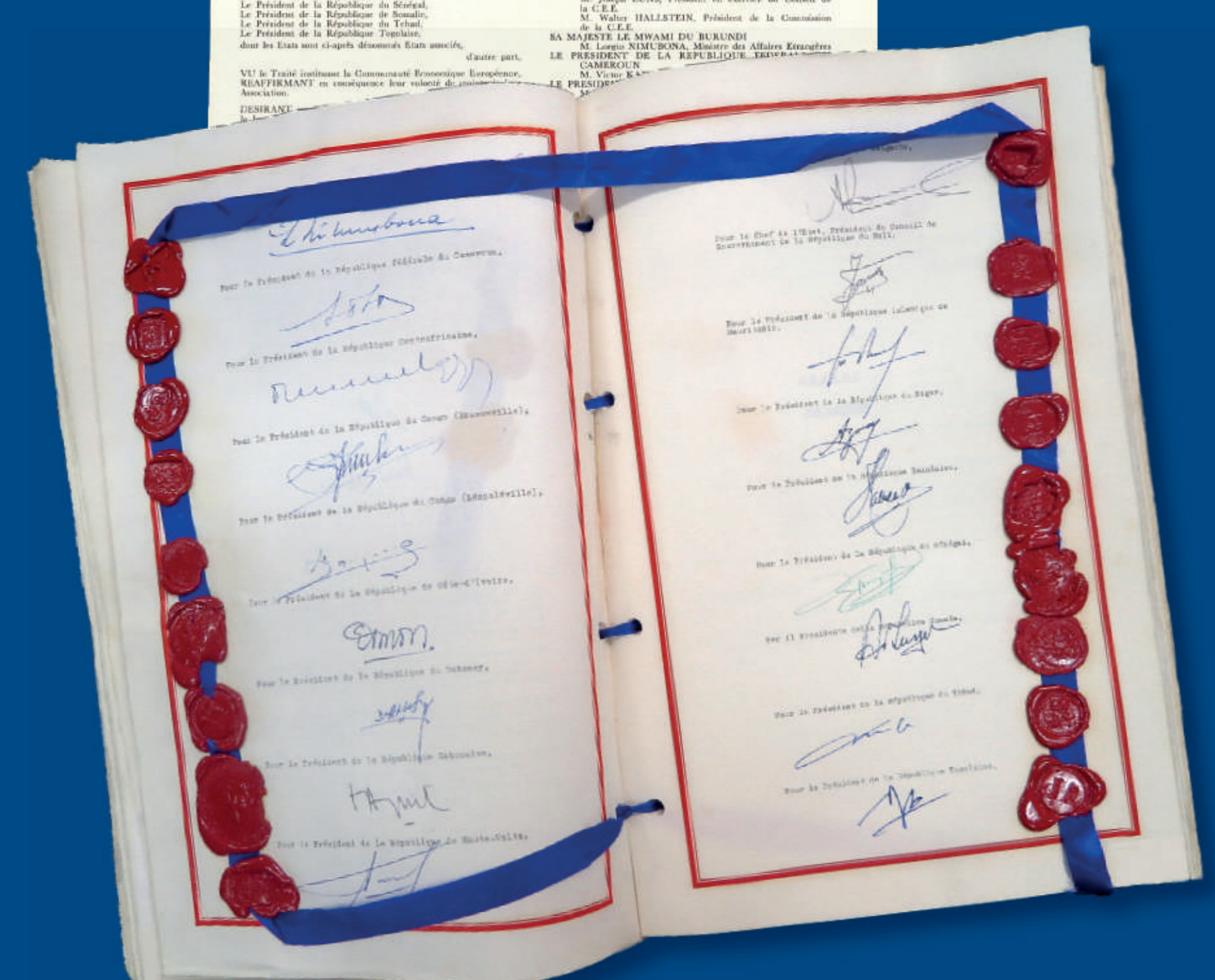
Prvo zasjedanje Evropske komisije pod predsedništvom Valtera Halštajna januara 1958. (HAEU)

Sporazum iz Jaunde između EEZ i Udruženih afričkih država i Madagaskara. Stupio na snagu 1. juna 1964. (HAEU/ACEU)

Informativni dokument Evropske komisije o konferenciji o ponovnom pokretanju ujedinjenja Evrope održanoj u Hagu decembra 1969. (HAEU)

DECLARATIONS BY THE EUROPEAN COUNCIL RELATING TO THE INTERNAL MARKET

"The European Council... instructs the Council :
- to decide, before the end of March 1983, on the priority measures proposed by the Commission to reinforce the internal market"
Copenhagen, 3/4 December 1982

"It asks the Council and the Member States to put in hand without delay a study of the measures which could be taken to bring about the abolition of all police and customs formalities for people crossing intra-Community frontiers..."
Fontainebleau, 25/26 June 1984

"The European Council... agreed that the Council, in its appropriate formations :
... should take steps to complete the Internal Market, including implementation of European standards"
Dublin, 3/4 December 1984

"... the European Council laid particular emphasis on the following... fields of action :
a) action to achieve a single large market by 1992 thereby creating a more favourable environment for stimulating enterprise, competition and trade ; it called upon the Commission to draw up a detailed programme with a specific timetable before its next meeting".
Brussels, 29/30 March 1985

Deklaracije Evropskog saveta o unutrašnjem tržištu preuzete iz bele knjige Evropske komisije o stvaranju unutrašnjeg tržišta (jun 1985) (HAEU)

Sie erwarten ihre Zukunft von Europa

Leenjie, Holland; Géraldine, Luxemburg; Daniel, Belgien; Barbara, Deutschland; Cesare, Italien; Jeannette, Frankreich; Jytte, Dänemark; George, Großbritannien; Sean, Irland

Direktwahl des Europäischen Parlaments 10. Juni 1979

Europa wartet auf Deine Stimme

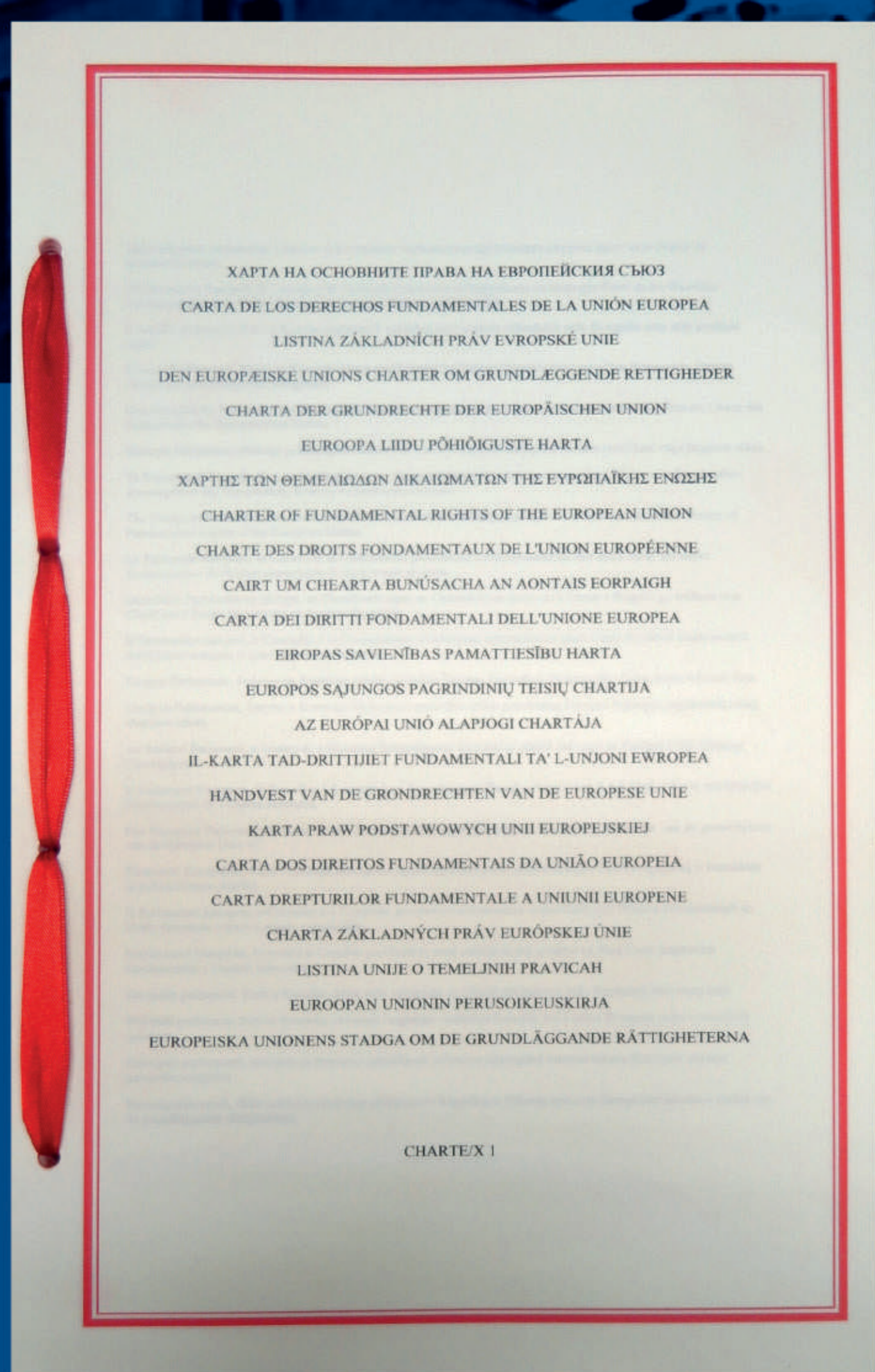
Informativna kampanja koju je organizovao Evropski parlament za prve direktne izbore održane juna 1979. (HAEU)

EVROPSKA UNIJA POSLE MASTRIHTA

1993. 2017.

JEDINSTVENO TRŽIŠTE I EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA su bili glavni ciljevi koje je EU ostvarila u deceniji posle potpisivanja Mاستrihtskog ugovora. Posle Mاستrihta, proces evropskih integracija bio je obeležen uzastopnim talasima proširenja čime se, od 1995. do danas, broj zemalja članica povećao sa 12 na 28. Ovaj proces je učvrstio ujedinjenje evropskog kontinenta posle političkih i ideoloških podela iz vremena Hladnog rata. Razvoj Evropske unije posle 1992. zahtevao je novi paket reformi osnivačkih ugovora čiji cilj je bilo poboljšanje rada institucija i procesa odlučivanja. Tako je Ugovor

iz Mاستrihta izmenjen Ugovorima iz **AMSTERDAMA** (1997) i **NICE** (2001), a potom je usledio i predlog ugovora o donošenju **EVROPSKOG USTAVA** (2004). Ovaj ugovor nikada nije ratifikovan jer je bio odbačen na referendumima u Francuskoj i Holandiji 2005, ali je poslužio kao osnova za **LISABONSKI UGOVOR** (2007). Među glavnim novinama uvedenim ovim Ugovorom koji je stupio na snagu 1. decembra 2009, bilo je jačanje uloge Evropskog parlamenta, dublja saradnja u oblasti spoljnih odnosa i zajedničke bezbednosti i proširene nadležnosti Zajednice u pogledu spoljne kontrole granica, imigracije, pravosudne i policijske saradnje.

Povelja Evropske unije o osnovnim pravima, proglašena od strane Evropskog parlamenta, Saveta i Komisije na Evropskom savetu održanom u Nici u decembru 2000, dobila je pravni status Lisabonskim ugovorom 2007. (ACEU)

Krediti Evropske investicione banke zemljama centralne i istočne Evrope u sklopu priprema za njihov ulazak u EU (HAEU)

Euro je 1. januara 2002. postao jedinstvena valuta Evropske unije, prihvatile su ga zemlje članice koje su prethodno pristupile Ekonomskoj i monetarnoj uniji (HAEU)

Portugalski premijer i predsednik EU Žoze Socrates sa portugalskim ministrom spoljnih poslova Luisom Amadom na ceremoniji potpisivanja Lisabonskog ugovora u manastiru Zeronimos u Lisabonu, Portugalija, 13. decembra 2007. (ANSA - EPA/Ignasio Roza)

Naslovna strana Ugovora potpisanog u Rimu 29. oktobra 2004, kojim je donet Ustav za Evropu

